

Obsah

Předmluva	9
1. Úvod	11
2. Zkoušečky	13
2.1. Všeobecné zásady pro použití zkoušeček	13
2.2. Zkoušečka Vadas (ZN 500 Metra)	14
2.3. Tužková doutnavková zkoušečka	15
2.4. Zkoušečka Wobbla (NDR)	16
2.5. Zkoušečka ZN 1 (Metra)	17
2.6. Žárovkové zkoušečky	18
2.7. Světelné indikátory vodivého spojení	21
2.8. Zkoušečka ZN 2 (Metra)	23
2.9. Zkoušečka Prüf-Fix (NDR)	24
2.10. Akustické indikátory vodivého spojení	24
2.11. Zkoušečky polaroty	28
2.12. Indikátory vodivého spojení v obvodech s velkým odporem	32
a) Sluchátka jako citlivý indikátor	32
b) Zkoušečka spojení s doutnavkou	33
c) Ohmmetr	34
d) Voltmetr jako improvizovaný ohmmetr	35
2.13. Tranzistorované zkoušečky	35
a) Zkoušečky spojení s tranzistorovými bzučáky	36
b) Doutnavkové zkoušečky s tranzistorovými zdroji	38
c) Žárovková zkoušečka spojení s tranzistorovým spínačem	42
2.14. Víceúčelové zkoušečky	44
a) Kombinovaná žárovková zkoušečka napětí a spojení	45
b) Univerzální zkoušečka se světelnou i akustickou indikací	45
c) Univerzální zkoušečka se světelnou indikací	47
d) Zkoušečka diod a tranzistorů s akustickou indikací	47
e) Tranzistorovaná zkoušečka spojení s doutnavkou a žárovkou	48
f) Univerzální dílenská zkoušečka	49
g) Univerzální dílenská zkoušečka pro elektromechaniku	50
h) Univerzální přenosná zkoušečka pro silnoprouďaře	52
2.15. Zkoušečka s telefonem (SSSR)	54
2.16. Montážní telefon	55
2.17. Speciální zkoušečky	55
a) Zkoušečky diod	55
b) Zkoušeče tyristorů a tranzistorů	57
c) Zkoušeč sledu fází	59
d) Zkoušeče izolace	60
e) Zkoušeč kondenzátorů	63
f) Indikátory točivého pole	64

g)	Indikátory zkratu ve vinutí	65
h)	Přístroj ke zjišťování počtu závitů cívek	68
i)	Detektory místa poruchy u vodičů a kabelů	69
j)	Detektory trasy vodičů a kabelů	73
k)	Klešťový indikátor zemního spojení u kabelů	76
l)	Zkoušeč ochran	78
m)	Zkoušeč náradí	80
n)	Multivibrátory a sledovače signálu	81
3.	Měřicí vybavení elektromontéra	83
3.1.	Klešťový ampérvoltmetr, ampérmetr a voltmetr	83
3.2.	Kapesní ohmmetr Mx 20	85
3.3.	Tranzistorové měřiče izolačních odporů PU 370, PU 371 a PU 310	87
3.4.	Megmetry	90
3.5.	Terromet	91
3.6.	Nulomet	92
3.7.	Mášova měřicí souprava QmDs	94
3.8.	Univerzální přístroj DU 10	96
3.9.	Měřicí přístroje PU	97
a)	Univerzální měřicí přístroj PU 110	97
b)	Kapesní univerzální přístroj PU 340	99
c)	Kapesní luxmetr PU 320	100
d)	Přístroj pro revizi elektrických sítí PU 130	101
3.10.	Přístroje Omega a RLC 10	103
4.	Pomocné vybavení pro zkoušení a měření	105
4.1.	Osobní vybavení pracovníka	105
4.2.	Pomůcky pro zkoušení a měření	105
4.3.	Různá doplňková výzbroj	109
5.	Elektrická měření na montáži a v provozu	111
5.1.	Všeobecně o měření	111
5.2.	Měření proudu a napětí	115
5.3.	Měření příkonu, výkonu a práce	118
5.4.	Měření kmitočtu a účinniku	120
5.5.	Měření účinnosti	122
5.6.	Měření rychlosti otáčení elektrických strojů	122
5.7.	Měření odporů, kapacit, indukčnosti a impedancí	124
5.8.	Měření teploty a oteplení	124
5.9.	Měření izolačního odporu	125
5.10.	Měření zemního odporu	127
a)	Měření zemního odporu přístrojem Terromet	127
b)	Měření zemního odporu voltmetrem a ampérmetrem	129
5.11.	Měření měrného odporu půdy	131
5.12.	Měření dotykového a krokového napětí	132
5.13.	Kontrola ochrany proti nebezpečnému dotykovému napětí	135
a)	Kontrola ochrany nulováním pomocí přístroje Nulomet	135
b)	Kontrola ochrany Mášovou měřicí soupravou QmDs	136
c)	Měření impedance ochranné smyčky	137
d)	Kontrola ochran přístrojem pro revizi elektrických sítí typu PU 130	138
6.	Když není po ruce vhodné měřidlo	143
6.1.	Měření napětí bez voltmetru	143
a)	Měření proudu při známém odporu nebo známé impedanci	143

	b) Měřením činného výkonu na známém odporu nebo známé impedanci	144
6.2.	Měření proudu bez ampérmetru	144
	a) Měřením napětí na známém odporu nebo impedanci	144
	b) Měřením činného výkonu na známém odporu nebo impedanci	145
	c) Měřením napětí a činného výkonu	145
6.3.	Měření činného výkonu bez wattmetru	146
	a) Měření výkonu ampérmetrem a voltmetrem	146
	b) Měření výkonu elektroměrem	146
6.4.	Měření účinku bez fázoměru	147
6.5.	Měření odporu bez ohmmetru	148
	a) Voltmetr jako improvizovaný ohmmetr	148
	b) Ampérmetr jako improvizovaný ohmmetr	149
	c) Měření činného odporu ampérmetrem a voltmetrem	150
6.6.	Měření indukčnosti	151
	a) Měření indukčnosti voltmetrem a ampérmetrem, popř. jen ampérmetrem	151
	b) Měření indukčnosti voltmetrem	152
6.7.	Měření kapacity	153
	a) Měření kapacity voltmetrem a ampérmetrem	153
	b) Měření kapacity jen voltmetrem	154
6.8.	Měření izolačního odporu bez speciálních měřičů	154
6.9.	Určování teploty měřením odporu	155
6.10.	Různá použití univerzálních přístrojů (Avomet, DU 10)	156
	a) Měření činných odporů (i izolačních)	156
	b) Měření kapacit	157
	c) Měření výkonu a voltampérových charakteristik	157
7.	Použití zkoušeček a měřidel při montáži a v provozu	159
7.1.	Technika prosvěcování a prozvánění	159
7.2.	Zjišťování napětí	167
7.3.	Kontrola a seřizování kontaktů	168
7.4.	Zjišťování magnetické polaritě a smyslu vinutí	169
	a) Zjišťování magnetické polaritě buzení elektrických strojů	169
	b) Zjišťování smyslu vinutí měřících transformátorů	170
7.5.	Zjišťování fáze a fázování	172
	a) Zjišťování fáze u kabelových spojů	172
	b) Fázování alternátorů	172
7.6.	Zkoušení a měření při opravách	173
	a) Určování místa poruchy na kabelech	174
	b) Proměřování vinutí transformátoru	176
	c) Stanovení poruchy na asynchronních motorech	178
	d) Měření při opravách tepelných spotřebičů	179
8.	Použití zkoušeček a měřidel při hledání závad	180
8.1.	Všeobecně o hledání závad	180
8.2.	Venkovní vedení	187
8.3.	Kabelová vedení	188
8.4.	Světelné zdroje	189
8.5.	Elektrotepelné spotřebiče	190
8.6.	Pohony s asynchronními motory	192
8.7.	Pohony se stejnosměrnými motory	195
8.8.	Pohony s trojfázovými komutátorovými derivačními motory napájenými do statoru (Winter-Eichberg) nebo do rotoru (Schrage)	197
8.9.	Transformátory	199
8.10.	Alternátory	202
8.11.	Dynama	204

8.12.	Pojistky a jističe	207
8.13.	Stykače	208
8.14.	Jističí a pomocná relé	209
8.15.	Pohybové elektromagnety	211
8.16.	Elektropohony akčních členů	211
8.17.	Snímače	212
8.18.	Padáčkové a kompenzační regulátory	214
8.19.	Elektronické zesilovače	215
9.	Závěr	217
	Literatura	218
	Rejstřík	219